

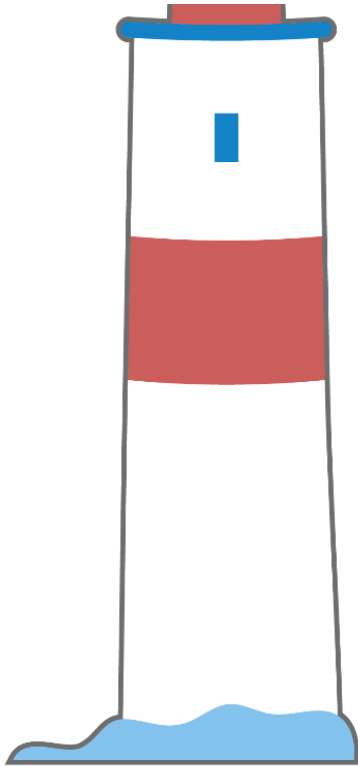
YHTEISÖLLISYYS

PIENRYHMÄTOIMINTA

LUONTO JA YMPÄRISTÖ

YKSIKÖMME PAINOPISTEET

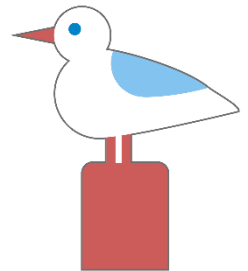

Yksikön toimintasuunnitelma

YKSIKKÖ

KOTILON PÄIVÄKOTI

TOIMINTAVUOSI
2023-2024

ARVOPERUSTA

Kaupunkistrategian arvot

REILUUS

- toisen kunnioittamista
- luottamusta
- leikitään kaikkien kanssa
- tasapuolisuus
- hyvät tavat

RAKKAUS

- toisen auttaminen
- syli, läsnäolo, halaus
- läheisyys, lämpö,
- pyydetään ja annetaan anteeksi

ROHKEUS

- oman mielipiteen ilmaiseminen
- uskaltaa yrittää ja epäonnistua, sinnikkyyttä
- jokainen saa olla sellainen kun on.

Kotkan varhaiskasvatussuunnitelman arvot

Lapsi on ainutlaatuinen ja lapsuus on itseisarvo.

Kestävä elämäntapa on välttämätöntä.

Kulttuurinen moninaisuus on rikkaus.

YKSIKÖN TOIMINTASUUNNITELMA

Yksikön toimintasuunnitelma perustuu [Kotkan varhaiskasvatussuunnitelmaan](#).

Yksikkö tarkentaa kuntakohtaisia ratkaisuja seuraavien otsikoiden kautta:

1. VARHAISKASVATUKSEN JÄRJESTÄMINEN
[Kuvaus yksiköstä](#)
2. ARVOT JA LAPSEN HYVINVOINTI
[Arvot yksikön toiminnassa](#)
[Lapsen hyvinvoinnin ja osallisuuden turvaava vuorovaikutus](#)
3. ARVIOINTI JA KEHITTÄMINEN
[Arvioinnin toteutuminen yksikössä \(lasten ja huoltajien osallisuus\)](#)
[Yksikön painopisteet ja niihin tähtäävä toiminta](#)
4. YHTEISTYÖ JA LAPSEN VARHAISKASVATUSSUUNNITELMA
[Huoltajayhteistyö ja lapsen varhaiskasvatussuunnitelma](#)
5. TOIMINTAVUODEN TEEMAT JA TAPAHTUMAT
[Yksikön teemat ja tapahtumat](#)
6. KULUNEEN TOIMINTAVUODEN ONNISTUMISET
[Yksikön onnistumiset](#)

Varhaiskasvatuksen järjestäminen

1. VARHAISKASVATUKSEN JÄRJESTÄMINEN

Kunnan velvollisuus on vastata lapsen varhaiskasvatusoikeuteen ja tarjota perheille heidän tarvitsemaansa palvelua.

Päiväkodit toimivat perhepäivähoidon lasten varhaiskasvatustapaikkoina. Varhaiskasvatusta järjestetään tarvittaessa myös esiopetuksen lapsille esiopetuksen yksiköissä, jotka sijaitsevat koulurakennuksissa. Avoimen varhaiskasvatuksen toimintaan lapsi tulee aikuisen (huoltaja, isovanhempi, kummi jne.) kanssa. Sen lisäksi avoimessa varhaiskasvatuksessa järjestetään lapsille kerhoja.

Kotkan varhaiskasvatuksen alueet, yksiköt ja toimintamuodot:

KUVAUS YKSIKÖSTÄ

Kotilon päiväkoti on luonto- ja ympäristöpainotteinen päiväkoti, joka on avattu elokuussa 2002.

Toimikaudella 2023-2024 päiväkodissa on kolme ryhmää:

- 1–3-vuotiaat Silmut
- 3-5 -vuotiaat Neulaset
- 3-5-vuotiaat Simpukat

Päiväkotimme toiminnan keskiössä on vahvasti pienryhmäpedagogiikka. Ryhmissä on sekä kiinteitä että kokoonpanoltaan vaihtuvia pienryhmiä. Pienryhmätoiminnan kautta vahvistamme lasten osallisuutta ja vuorovaikutusta ja mahdollistamme kiirettömän ja rauhallisen arjen. Pienryhmätoiminnan toiminnan suunnittelussa huomioimme niin lasten omat toiveet, ideat ja mielenkiinnonkohteet kuin lasten varhaiskasvatussuunnitelmista nousseet henkilökohtaiset oppimisen kohteet. Pienryhmätoimintaa toteutetaan myös yli ryhmärajojen.

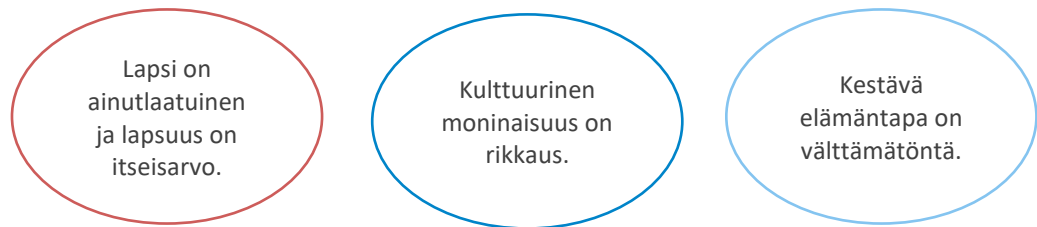
Päiväkodissa on liikuntasali sekä monipuolisesti lasten liikkumista mahdollistavia ja lisääviä liikuntavälineitä. Lähiympäristö tarjoaa monipuolisen liikkumisen ja luontokokemuksen. Liikumme viikottain hyödyntäen esimerkiksi lähellä sijaitsevia Teemu Pukki-lähiliikuntapaikkaa, Murkkupuistoa, metsiä, rantoja ja polkuja. Talvella luistelukenttä löytyy aivan päiväkodin aidan takaa. Lumitilanteen salliessa sinne voidaan tehdä myös hiihtolatu lapsia varten.

2. ARVOT JA LAPSEN HYVINVOINTI

Yksikön ja toimintamuodon toimintasuunnitelma kääntää käytännön kielelle varhaiskasvatuksen toimintakulttuurin arvoja ja tavoitteita. Tällä tarkoitetaan arvostavan vuorovaikutuksen, liikkumisen ja leikin, lasten osallisuusmahdollisuuksien sekä tutkivan toiminnan ja oppimisen toteutumiskuvauksia. Lisäksi kuvataan kasvatus-, opetus- ja oppimisympäristöratkaisuja.

Yksikössä tai toimintamuodossa toteutuva vuorovaikutus sisältää myös varhaiserityiskasvatuksellista osaamista. Varhaiskasvatuksen erityisopettajat (veot) konsultoivat varhaiskasvatuksen henkilökuntaa, ovat mukana lasten arjessa sekä kohtaavat huoltajia.

Kotkalainen varhaiskasvatus tukee arvojen toteutumista.

ARVOT YKSIKÖN TOIMINNASSA

Lapsi on ainutlaatuinen ja lapsuus on itseisarvo

- Lasta kuunnellaan, kannustetaan ja autetaan.
- Lapselle tarjotaan mahdollisuuksia harjoitella taitoja ja oppia uutta.
- Lapselle annetaan oppimiseen ja innostavia elämyksiä eri aisteja käyttäen.
- Lapset ovat yhdenvertaisia.

Kulttuurinen moninaisuus on rikkaus

- Päiväkodissa otetaan huomioon ja kunnioitetaan lasten erilaisia kulttuuritaustoja. Keskustelemme, vastaamme kysymyksiin, katsellemme kuvia, huomioimme erilaisia juhlapäiviä sekä luemme satuja ja tarinoita ympäri maailmaa.
- Suomi toisena kielenä (S2) - opetus on kiinteä osa arkea.

Kestävä elämäntapa on välttämätöntä

- Päiväkodissa kierrätetään kaikki mahdollinen syntyvä jäte. Viemme yhdessä lasten kanssa kierrätykseen kelpaavat materiaalit läheisen kaupan pihalla olevaan kierrätyspisteeseen.
- Erilaisten lapsen maailmaan sopivien kierrätysahmojen avulla opettelemme lajittelua ja kierrätystä. Hyödynämme toiminnassamme paljon kierrätettyä ja luonnosta löytyvää materiaalia.
- Luonnossa liikkuessamme opetelemme yhdessä luonnon kunnioitusta; kerätään roskia ja keskustellaan, kuinka luonnossa liikutaan metsää ja muuta luontoa arvostaen.

Varhaiskasvatus tapahtuu vuorovaikutuksessa

- Leikki on lapsen luontainen tapa olla vuorovaikutuksessa. Kasvattajan rooli leikissä vaihtelee lapsen iän ja kehitystason mukaan. Kasvattaja havainnoi lasten leikkiä, tukee leikin käynnistymistä, rikastuttaa ja ylläpitää leikkiä leikkimällä mukana, tarjoamalla materiaaleja ja leikkivälineitä, leikkirauhaa.

Lasten osallisuus

- Lapsen omalle aktiivisuudelle annetaan aikaa ja tilaa.
- Lapsen mielipiteitä ja toiveita kuunnellaan.
- Lasten haastattelut-, kokoukset ja tuumaustauot.
- Lapsi voi osallistua huoltajan kanssa vasu-keskusteluun.

Varhaiserityiskasvatus Kotilon päiväkodissa

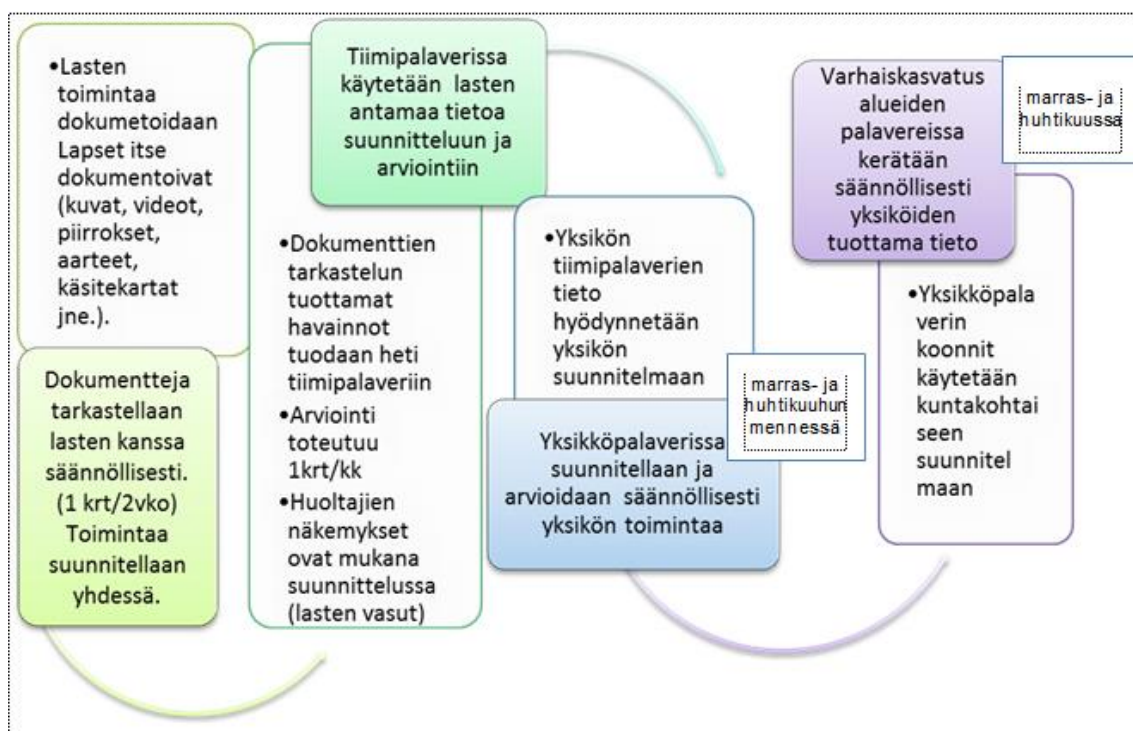
- Varhaiserityiskasvattaja(veo) käy sovittuina päivinä.
- Veo konsultoi päiväkodin henkilökuntaa, osallistuu tarvittaessa pienryhmätoimintaan.
- Veo on tarvittaessa mukana lapsen yksillöllisen varhaiskasvatuksen suunnitelman laatimisessa yhdessä opettajan, huoltajien sekä muiden päiväkodin yhteistyökumppaneiden kanssa. Lapsen vasuun kirjataan tarvittava oppimisen tuki.

3. ARVIOINTI JA KEHITTÄMINEN

Varhaiskasvatuksen arviointia toteuttavat henkilöstö, lapset ja huoltajat. Toteutusmuotoina kaupungin tasolla ovat erilaiset kyselyt sekä auditointi.

Pienryhmäpedagogiikassa vahvistuu aikuisen läsnäolo vuorovaikutuksessa, jolloin lasten tuottamaa arviointitietoa on välittömästi nähtävissä ja hyödynnettävissä. Henkilöstö tallentaa arviointitietoa ja välittää sitä yksikön sekä kunnan suunnitelmiin.

Yksiköt ja toimintamuodot täsmentävät toimintasuunnitelmassaan käyttämänsä palautekanavat sekä kehittämisen tavoitteet ja toimenpiteet tavoitteiden saavuttamiseksi.

ARVIOINNIN TOTEUTUMINEN YKSIKÖSSÄ (LASTEN JA HUOLTAJIEN OSALLISUUS)

Kotilon päiväkodin pedagogisen toiminnan arviointia tehdään säännöllisesti. Vuoroviikoin kokoontuvat koko henkilöstön ja varhaiskasvatuksen opettajista koostuvat henkilöstöpalaverit. Näiden lisäksi pidämme kaksi kertaa vuodessa päiväkodin kehittämispäivän. Vuosittain toteutettavan asiakaskyselyn tuloksia arvioidaan ja hyödynnetään kehittämistyössä. Ryhmät kysyvät vanhemmilta aika ajoin palautetta toiminnastaan sekä mahdollisia toimintaideoita eteisiin sijoitettavilla, nimettömillä muistilappukyselyillä. Päivittäisissä kohtaamisissa vanhempien kanssa saadaan arvokasta tietoa vanhempien ajatuksista ja toiveista.

Jokainen tiimi arvioi noin kerran kuukaudessa mm. missä ollaan onnistuttu tai mitä osa- aluetta tarvitsee mahdollisesti kehittää. Päiväkodin ryhmien toimintaa dokumentoidaan mm. valokuvin lasten omiin kansioihin ja ryhmien omille sivuille Pedanettiin. Vanhemmille voidaan myös lähettää kuvia omasta lapsesta, jolloin he tulevat tietoisiksi lapsen arjesta päiväkodissa.

Lasten kanssa arvioidaan toimintaa mm. kyselemällä sanallisesti ja kuvien avulla. Lapset kertovat pienryhmissä kuvatukea ja ”hymynaamoja” apuna käyttäen esimerkiksi mikä oli aamupäivällä mukavinta ja miltä tekeminen on juuri hänestä tuntunut. Lapsi on myös mahdollisuuksien mukaan mukana omassa varhaiskasvatuskeskustelussaan. Varhaiskasvatuskeskusteluissa kuunnellaan myös vanhempien mietteitä ja toiveita oman lapsen päiväkotipäiviin liittyen, kysellään palautetta toiminnasta ja arvioidaan, missä olemme onnistuneet ja mitä tulee vielä kehittää. Keskustelut käydään vähintään yhden kerran toimintakauden aikana.

Kotkan varhaiskasvatuksessa otetaan käyttöön uusi digitaalinen laadunarviointijärjestelmä, Valssi, elokuussa 2024. Kotilon päiväkoti on mukana pilotoimassa Valssin käyttöönottoa toimintakaudella 2023–2024. Järjestelmä sisältää erilaisia tutkimusperustaisia, varhaiskasvatuksen laadun arviointiin ja järjestämiseen liittyviä työkaluja. Valssin tarkoituksena on tuottaa arviointitietoa, tunnistaa varhaiskasvatuksen vahvuuksia ja kehittämisen kohteita sekä laatia kehittämissuunnitelmia ja arviointituloksia. Arviointitulokset julkaistaan ja niitä hyödynnetään varhaiskasvatuksen kehittämisessä sekä laadun parantamisessa. Valssilla toteutettava arviointi ei tuota eikä mahdollista varhaiskasvatuksen järjestäjien, päiväkotien tai lapsiryhmien vertailua.

Toimintavuonna 2023–2024 arvioitavana teemana pilottipäiväkodeissa on lapsiryhmän vuorovaikutus. Arvioinnin aikana päiväkotien henkilöstö pohtii ja arvioi esimerkiksi lapsiryhmän ilmapiiriä, lasten myönteisten vertaissuhteiden edistämistä, yhteisöllisyyttä sekä tapoja huomata kiusaamista ja puuttua siihen. Lasten ja huoltajien osallisuus arvioitavaan teemaan mahdollistetaan päiväkodeissa ja lapsiryhmissä sovitulla tavoilla ja menetelmillä.

Pilottivuoden jälkeen Valssi otetaan käyttöön kaikissa kotkalaisissa kunnallisissa päiväkodeissa sekä varhaiskasvatuksen hallinnossa ja johdossa. Arvioinnin kohteiksi valitaan ajankohtaisia ja kehittämisen näkökulmasta tärkeitä teemoja. Valssilla on tarkoitus toteuttaa 1–2 arviointia toimintavuoden aikana.

YKSIKÖN PAINOPISTEET JA NIIHIN TÄHTÄÄVÄ TOIMINTA

Luonto- ja ympäristö

- Retket lähiluontoon lapsen luontosuhteen vahvistamiseksi vähintään kerran viikossa
- Luonnon ja rakennetun ympäristön kunnioitus; ei roskata, ei revitä oksia, sammalta jne.
- Luonnon ihmettely, havainnointi.
- Luonnonmateriaalien käyttö askartelussa.
- Kierrätys, kestävä elämäntapa, ekologinen ajattelu

Pienryhmätoiminta

- Lasten osallisuus: lasten aloitteiden ja ideoiden huomioiminen toiminnassa.
- Lapsen yksilöllinen huomiointi vuorovaikutuksessa.
- Lasten välisten kaverisuhteiden syventyminen.
- Yhteistyö yli ryhmärajojen

Yhteisöllisyys

- Toimimme yli ryhmärajojen ja käytämme tiloja monipuolisesti ja porrastaen. Hyödynnämme monipuolisesti leikkitiloja ja teemme leluvaihtoja kierrättäen leluja ryhmästä toiseen.
- Kerran kuussa päiväkodissa on koko talon yhteistä toimintaa erilaisilla teemoilla.
- Kukin ryhmä suunnittelee vuorollaan teeman, esim. liikuntaa, musiikkia, luontoteemaa, tehtävärasteja, kädentaitoja.
- Päiväkodissa tehdään retkiä eri kokoonpanoilla. Toisinaan kaksi ryhmää yhdessä lähtee retkelle, tai muutama pienryhmä yhdessä.
- Kerran kuussa järjestämme yhteisen lauluhetken, jonne kukin ryhmä tuo mukanaan muutaman laulun.
- Tällä tavoin opimme uusia kivoja lauluja ja lapset saavat opettaa toisilleen.
- Talossa on kahdessa ryhmässä viisivuotiaita. Viskaritoimintaa järjestämme sekoitetuilla pienryhmillä. Näin ollen toisen ryhmän kaverit ja myös aikuiset tulevat tutummiksi. Viisivuotiaiden ollessa omassa toiminnassaan, on pienemmille järjestetty omaa Taikametsätoimintaa yhdistetyssä ryhmässä.
- Toimintaa suunnitellaan aikuisten toimesta yli ryhmärajojen ja vastuita jaetaan monipuolisesti. Pyritään luomaan aktiivisesti yhteistä toimintaa avoimin mielin.

4. YHTEISTYÖ JA LAPSEN VARHAISKASVATUSSUUNNITELMA

Huoltajien kanssa tehtävä yhteistyö on tärkeä osa varhaiskasvatuksen arkea. Sillä tavoitellaan huoltajien ja henkilöstön yhteistä sitoutumista lasten terveen ja turvallisen kasvun, kehityksen ja oppimisen edistämiseen. Yhteistyö tarjoaa huoltajille osallisuuden mahdollisuuksia varhaiskasvatuksen suunnitteluun, toteutukseen ja arviointiin ja kehittämiseen.

Yhteistyö käynnistyy lapsen aloittaessa ja tutustuessa varhaiskasvatukseen sekä jatkuu päivittäin lasta tuodessa ja hakiessa. Varhaiskasvatuksessa jokaisella lapsella on varhaiskasvatussuunnitelma eli lapsen vasu, jonka laadinta käynnistyy huoltajien ja henkilöstön yhteisellä keskustelulla. Lapsi on keskustelussa joko fyysisesti läsnä tai hänen näkökulmansa tuodaan osaksi keskustelua.

Varhaiskasvatus tekee yhteistyötä myös muiden lapsille ja perheille suunnattujen palveluiden kuten esiopetuksen, neuvolan, perhetyön, puhe- ja toimintaterapian, perheneuvolan ja perusopetuksen kanssa. Yksittäisen perheen tai lapsen asioissa yhteistyötä tehdään aina yhdessä perheen kanssa.

HUOLTAJAYHTEISTYÖ JA LAPSEN VASU YKSIKÖSSÄ

Uuden lapsen hoitosuhteen aloittaminen alkaa päiväkodinjohtajan tai ryhmän opettajan puhelulla lapsen huoltajalle. Puhelussa sovitaan tutustuminen päiväkotiin ja varataan aikaa ryhmään ja tiloihin tutustumiseen. Perheen vastaanottava kasvattaja kertoo toiminnasta ja päiväkodin käytännöistä, kyselee vanhemmilta lapseen liittyviä asioita ja vastaa perhettä askarruttaviin kysymyksiin. Tutustumiskäynnillä vanhemmille jaetaan Tervetuloa Kotilon päiväkotii- esite, josta löytyy kaikki tarvittava tieto päivähoiton aloittamiseen.

Varhaiskasvatuskeskustelu käydään vanhempien kanssa vähintään kerran toimintakauden aikana. Keskustelun alkuun voidaan varata hetki myös lapsen osallistumiselle, loppu keskustelu käydään aikuisten kesken ja lapsi voi siirtyä mukaan ryhmänsä toimintaan.

Tiedottaminen tapahtuu EdLevo- sovelluksen kautta. Ryhmien omilta Pedanet- sivuilta voi seurata ryhmän toimintaa valokuvien ja pienten tarinoiden kautta. Vanhemmille voidaan lähettää kuvia omasta lapsestaan kuvaviestinä.

5. TOIMINTAVUODEN TEEMAT JA TAPAHTUMAT

Varhaiskasvatuksessa toiminta on yhteisöllistä ja oppiminen erilaisissa ryhmissä tapahtuvaa. Leikissä ja yhteisessä toiminnassa lapset voivat tuoda näkemyksiä esiin ja nähdä ehdotustensa toteutuvan. He neuvottelevat ja ratkaisevat aikuisen avulla eteen tulevia tilanteita. Lapset saavat kokemusta vaikuttamismahdollisuudesta, mikä vahvistaa toimintaan sitoutumista.

Huoltajien osallisuus ja heidän antamansa palaute yksikölle mahdollistuvat kohtaamisissa ja vanhempainilloissa.

YKSIKÖN TEEMAT JA TAPAHTUMAT

Ryhmät tiedottavat teemoistaan ja tapahtumistaan huoltajia pääasiassa Edlevon välityksellä.

Yhteiset lauluhetket 1krt/kk

Yhteistoimintapäivät 1krt/kk

Kotilon joulupolku 12.12.2023

6. KULUNEEN TOIMINTAVUODEN ONNISTUMISET

Henkilöstön tavoitteellinen ja suunnitelmallinen itsearviointi on keskeisessä asemassa varhaiskasvatuksen laadun ylläpitämisessä ja kehittämisessä. Arvioinnin kohteena voi olla esimerkiksi henkilöstön vuorovaikutus lasten kanssa, pedagogiset työtavat tai oppimisympäristöt.

Myös lapset ja huoltajat arvioivat omalta osaltaan, miten yhdessä kirjatut toiminnan tavoitteet ja sovitut asiat ovat toteutuneet varhaiskasvatuksen toiminnassa. Myönteinen palaute ja toiminnan kehittäminen vahvistavat osaamista ja sen tunnistamista yksikössä.

YKSIKÖN ONNISTUMISET

- Hyvä yhteishenki: joustavuutta arkeen, on synnyttänyt uusia, innovatiivisia käytäntöjä ja luonut turvallisen ilmapiirin kaikille talon lapsille
- Yhteistyö yli ryhmärajojen mahdollistaa kaikkien lasten tutustumisen toisiinsa ja koko talon kasvattajiin, synnyttää uusia kaverisuhteita ja mahdollistaa yhdessä oppimista ja onnistumisen kokemuksia.